

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Шацького районного суду Волинської області

24.10.2024

м. Луцьк, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 24.10.2024 року, групою НПМ здійснено відвідування Шацького районного суду Волинської області (далі – суд).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Спас Юлія Олександрівна, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області – керівник групи НПМ;

Литвинчук Ірина Миколаївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Пащук Тарас Валерійович, представник громадської організації.

Об'єкт моніторингу є суд першої інстанції, розглядає справи, віднесені процесуальним законом до його підсудності: цивільні, кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку передбачених процесуальними законами.

Візит здійснювався у присутності Стрілець Наталії В'ячеславівни, голови суду та Віцинець Тетяни Анатоліївни, керівника апарату Суду.

Суд розташований за адресою: вул. Героїв України, буд. 6-б, м. Шацьк, Волинська область, 44001.

Судова будівля адаптована для зручності осіб із особливими потребами біля входу встановлена кнопка виклику персоналу для підтримки маломобільних людей, а також інформаційні таблички зі шрифтом Брайля для орієнтації людей із вадами зору. Вхід оснащений пандусом, що робить приміщення доступним для осіб на інвалідних візках та тих, яким важко користуватися сходами (Фото 1, 2).

Станом на 24.10.2024 у суді фактично працює 3 судді (по штату – 3).

У суді на першому поверсі розміщені інформаційні стенди, що містять контакти гарячих ліній безкоштовної правової допомоги, телефон Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, графік прийому громадян та зала очікування зі столом та із зразками процесуальних документів.

На першому поверсі також облаштована кімната для роботи з адвокатом, оснащена додатковими інформаційними стендами. Це допомагає відвідувачам швидко отримати необхідні контакти та інформацію для правового захисту, а також створює комфортні умови для консультацій з адвокатами.

У будівлі передбачено два входи: центральний для відвідувачів та службовий для конвою. Пропускний режим і безпеку здійснюють працівники Служби судової охорони, які перевіряють документи у відвідувачів і ведуть реєстраційний журнал та у них знаходиться медична аптечка для надання першої домедичної допомоги. Додатково в приміщенні суду функціонує система відеоспостереження.

У районному суді для забезпечення правосуддя облаштовано дві зали судових засідань. Одна з них призначена для розгляду кримінальних справ (Фото 3,4,5).

У суді обладнано три камери для підсудних на кожному залу судових засідань, які відповідають вимогам пункту 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 №175 (далі – ДБН «Суди»).

У камерах для утримання підсудних (засуджених) встановлені лави, надійно закріплені до підлоги, що забезпечує безпеку та зручність для затриманих. Двері камер виготовлені з металу, обладнані замком і оглядовим віконцем для контролю. У конвойному приміщенні додатково розміщений бутиль з водою, одноразовий посуд, а також є медична аптечка для надання першої допомоги. Окрім цього, передбачено спеціальний санвузол для підсудних (засуджених), що забезпечує необхідні умови для гігієни та догляду за ними під час перебування в суді.

Зала судових засідань для розгляду кримінальних справ оснащена системою відеоконференцзв'язку та спеціальною кабіною для підсудних (засуджених), яка захищена склом для забезпечення безпеки. Також приміщення обладнане необхідною технікою для фіксації судового процесу, зокрема з можливістю відеозапису засідань. Це забезпечує прозорість та точне документування судових процедур, а також дозволяє здійснювати дистанційні засідання у разі потреби.

У залах судових засідань та інших приміщеннях суду регулярно проводиться квартування повітря та обробка поверхонь за допомогою переносних опромінювачів. Процедура здійснюється згідно із затвердженим графіком і фіксується у спеціальному журналі обліку. Це допомагає підтримувати санітарно-гігієнічний стан приміщень та знижує ризик поширення інфекцій, забезпечуючи додаткову безпеку для працівників та відвідувачів суду.

На час візиту обвинувачені, підсудні (засуджені) в суді не перебували, заявок суду на конвоювання таких осіб на день візиту не було.

Попереднє відвідування суду групою НПМ не здійснювалося.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У порушення вимог пункту 5.11 ДБН «Суди» та пункту 14 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах підсудних (засуджених) за вимогою судів, затвердженого спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція) територію суду не

обладнано боксом для заїзду спеціального автотранспорту варті та посадки (висадки) обвинувачених (підсудних), або огороженою стоянкою для спеціального автотранспорту вартибіля зовнішнього спеціального входу (Фото 8).

2. У порушення вимог пункту 7.1.9 ДБН «Суди» і пункту 13 Інструкції, маршрут до залу судового засідання, яким здійснюється конвоювання підсудних, засуджених, не ізольований та не обладнаний достатнім освітленням та кнопками звукової сигналізації, маршрут пролягає через загальний коридор у супроводі особового складу варті (Фото 9).

3. У порушення Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579, на момент відвідування тимчасове укриття, яке має забезпечувати можливість безпечного перебування громадян у разі оголошення повітряної тривоги, в суді не облаштовано.

Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 21 Конституції України; статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

4. У порушення вимог п. 11.5 Державних будівельних норм України В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення» затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН «Інклюзивність»), санітарний вузол у приміщенні суду не пристосований для користування маломобільними групами населення у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині на кріслі колісному потрапити до санітарної кімнати (Фото 10,11).

Інші порушення.

5. Вогнегасники розміщені з порушенням Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників, затверджених Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 лютого 2018 р. за № 225/31677 (Фото 12).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ.

1. Територіальному управлінню Державній судовій адміністрації України у Волинській області:

Вжити заходи щодо запобігання порушень, що призводять або можуть призводити до порушень прав людини.

2. Шацькому районному суду Волинської області:

2.1. Обладнати ізольовану стоянку для спеціального автотранспорту варті

або огорожену стоянку для спеціального автомобіля.

2.2. Забезпечити ізольований маршрут конвоювання підсудних засуджених від камер до зали судових засідань для розгляду кримінальних справ та забезпечити кнопкою звукової сигналізації.

2.3. Створити для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень суду.

2.4. Облаштувати у будівлі суду найпростіше укриття;

2.5. Розмістити вогнегасники відповідно до вимог.

Додаток: фотоматеріали на 2 арк. в 1 прим.

**Керівник групи НПМ:
Представник Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини
у Волинській області**

Юлія СПАС

Фото матеріали

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

ЕКСЦЕДЕНТ

представлен до акту на перевірку виконання умов договору № ... від ... року "..." між "..." та "..."

місце (середня, велика) - ...

№ п/п	Позначення	Вид	Матеріал	Кількість	Вартість	Всього
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Фото 8

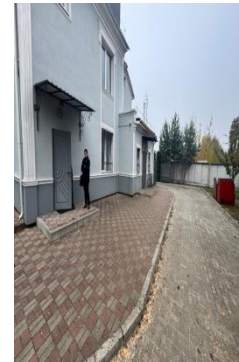

Фото 9

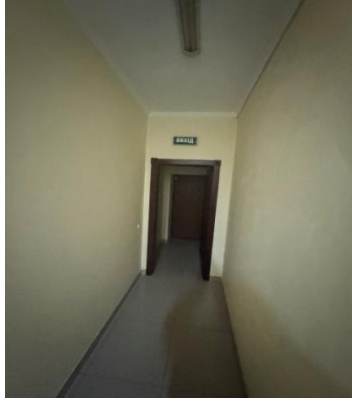

Фото 10

Фото 11

Фото 12

